

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 13812862
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

14 Ekim 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

HAKKÂRİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖZNUR BARTİN'İN
TBMM 7/32241 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

7/32241

SORULAR

Hakkâri'nin Çukurca ilçesine 18 kilometre mesafede bulunan ve Türkiye'de şebeke suyu bulunmayan tek köy olma özelliği taşıyan 30 haneli Kazan (Tiyar) Köyü, temel yaşam kaynağı olan suya erişimlerinin güçlüğü nedeniyle köyde bulunan meyve ağaçlarının kuruduğu ve köylülerin geçim kaynaklarının tükendiği haberleri basına yansımıştır. Türkiye'de hâlâ şebeke suyu bulunmayan tek köy olma özelliği ile bilinen Hakkâri'nin Çukurca ilçesine bağlı, 30 haneli Kazan (Tiyar) Köyü ilçe merkezine 18 kilometre mesafedeki bulunmasına rağmen köylüler yıllardır temel yaşam hakkı olan suya erişim mücadelesi vermektedir. Köye en son 1980'li yıllarda iki çeşme yapıldığı ancak o tarihten bu yana köyde herhangi bir su altyapısı yatırımı gerçekleştirilmediği aktarılan bilgiler arasındadır. Yaz aylarında hava sıcaklığının 40 derecenin altına düşmediği bölgede, susuzluk tarım faaliyetlerini durma noktasına getirmiştir. Köyde bulunan meyve ağaçlarının, üzüm bağlarının ve tarlaların kuruma aşamasına gelmesinin yanı sıra, içme suyu ihtiyacı da ciddi bir kriz haline gelmiştir. İçme suyunu Hakkâri kent merkezinden bidonlarla taşımak zorunda kalan köy sakinleri, zaman zaman Çukurca Belediyesi tarafından gönderilen su tankerlerinden faydalanabilmekte ancak bu durum ne bir kalıcı çözüm getirmekte ne de tüm köyün su ihtiyacını karşılayabilmektedir. Geçimlerini bağ ve bahçeyle sağlamaya çalışan köy sakinleri susuzluk nedeniyle bahar aylarında ekmeye başladıkları susam ve pirinç tarlalarının kuruduğunu, emeklerinin boşa gittiğini aktarmışlardır. Yıkanmak için dahi sularının bulunmadığını aktaran köylüler yaşadıkları su krizi nedeniyle yetkililerin bir an önce adım atmasını beklemektedirler. Geçimlerini tarım ve hayvancılıkla sağlayabilen 40 hanenin bulunduğu köydeki yurttaşlar, yaşanan bu temel hak ihlalinin bir an önce giderilmesini ve şebeke suyunun köylülerine ulaştırılmasını talep etmektedir.

Colemerg'in (Hakkâri) Rubarok (Derecik) ilçesine bağlı Anadağ (Navberoja) köyünün Nihava mezrası da su krizi ile gündeme gelmektedir. Hayvancılıkla geçimini sağlayan köylüler kuruyan sulama kanalları nedeniyle hayvanlarının susuzlukla karşı karşıya kaldığını, içecek su bulamadığı için bitkin düştüklerini aktarmışlardır. Bölgede sıcaklıkların artmasıyla birlikte sulama kanallarının kurumaya yüz tuttuğunu, temel ihtiyaç olan suya ulaşamadıklarını, hayvanların yaşamlarının tehlikede olduğunu aktarmışlardır. Yaşanan su krizi hem hayvan sağlığını tehdit etmekte hem de üretimin sürdürülebilirliğini imkânsız hale getirmektedir.

Bölgede haftalardır devam eden su sorununun çözümü için ilgili kurumlardan atılmış bir adım ise bulunmamaktadır. Yetkililerin süregelen bu soruna karşı sessiz kalması, köy sakinlerinin tepkisine neden olmaktadır. Bölgedeki kuraklığın ve ihmalkarlığın vahim duruma geldiği köyde hayvanlar daha fazla zarar görmeden yaşanan su krizinin bir an önce çözüme kavuşturulması elzemdir.

Bu bağlamda;

- 1)Hakkâri'nin Çukurca ilçesine 18 kilometre mesafede bulunan ve Türkiye'de şebeke suyu bulunmayan tek köy olma özelliği taşıyan 30 haneli Kazan (Tiyar) Köyü'ne başta içme suyu olmak üzere tarım ve hayvancılığın sürdürebilecek su kaynaklarının yetersiz olduğu doğru mudur?
- 2)Yıllardır yaşanan su krizine ilişkin bugüne kadar çözüm getirilmemiş olmasının gerekçesi nedir?
- 3)Hakkâri'nin Çukurca ilçesine 18 kilometre mesafede bulunan 30 haneli Kazan (Tiyar) Köyü'nün altyapı ve su sorununun çözülmesine ilişkin Bakanlığınızca atılan/atılacak adımlar nelerdir?
- 4)Suya erişimin güç olması nedeniyle geçimini tarım ve hayvancılıkla sağlayan köylülerin zararlarının

tazminine ilişkin Bakanlığınızın bir girişimi olacak mıdır?

5)Köydeki kuraklık nedeniyle su kanallarının kuruduğu Colemerg'in (Hakkâri) Rubarok (Derecik) ilçesine bağlı Anadağ (Navberoja) köyünün Nihava mezrasında su ve altyapı sorunun çözümüne ilişkin Bakanlığınızca atılan/atılacak bir adım bulunmakta mıdır, varsa bu adımlar nelerdir?

6)Nihava mezrasında hayvan sağlığını tehdit eden ve üretimin sürdürülebilirliğine ket vuran bu durum için bugüne kadar bir çözüm üretilmemiş olmasının gerekçesi nedir?

7)Hakkâri'nin Çukurca ilçesine 18 kilometre mesafede bulunan Kazan (Tiyar) Köyünde ve Colemerg'in (Hakkâri) Rubarok (Derecik) ilçesine bağlı Anadağ (Navberoja) köyünün Nihava mezrasında tarım ve hayvancılığın desteklenmesine ilişkin Bakanlığınızca yürütülen çalışmalar nelerdir?

8)Bakanlığınızın 2025 yılı yatırım programında Hakkari'deki köylerin içme suyu altyapısı için ayrılmış bir bütçe bulunmakta mıdır? Varsa miktarı nedir?

CEVAPLAR

Bakanlığımızca büyükşehir olmayan illerde yürütülen Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında; 2005-2025 yılları arasında, Hakkâri iline toplam 625.197.929 TL ödenek gönderilmiştir. 2025 yılında ise 108.424.075 TL ödenek tahsis edilmiştir.

Hakkâri ilinin toplam köy yolu 2.523 kilometre olup Proje kapsamında köy yollarında; 758 kilometre asfalt yol, 1.026 kilometre stabilize yol, 13 kilometre beton yol, 463 kilometre onarım, 194 kilometre tesviye ve 542.440 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak 136 adet köprü ile 4.449 adet menfez tamamlanmıştır.

Hakkâri ilinde 363 köy ve bağlısı yeterli içme suyuna, 155 köy ve bağlısı yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje ile içme suyu bulunmayan 78 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış ve 634 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiştir. Sulama sektöründe 2 gölet ve 64 sulama tesisi ile 855 hektar alana hizmet götürülmüş ve bu hizmetlerden 5.169 vatandaşımız yararlanmıştır.